

Honingonderzoek naar sporen Amerikaans vuilbroed

Catherine Reker, namens de Bedrijfsraad,

Tijdens een overleg op het Instituut voor Dierhouderij en Diergezondheid van de Dienst Landbouwkundig Onderzoek (ID-DLO), heeft deze dienst meegedeeld het honingonderzoek op de aanwezigheid van sporen Amerikaans vuilbroed (AVB) te kunnen uitvoeren. Het laten onderzoeken van een monster honing gebeurt op vrijwillige basis en kost f12,50 per monster, te betalen door de inzender. Een belangrijke vraag vanuit de imkerij is wat er gebeurt ná het vinden van sporen in een ingezonden monster. In dit artikel wordt hierover enige informatie verstrekt.

Gezondheids en Welzijnswet voor Dieren

Op grond van de Gezondheids en Welzijnswet voor Dieren (GWWD) zijn houders van dieren en dierenartsen verplicht aangifte te doen als zij verschijnselen van een aangifteplichtige dierziekte waarnemen. Er is dan sprake van een verdenking. Dit geldt ook voor AVB. Het hoofd van het ID-DLO-laboratorium is een dierenarts. In deze hoedanigheid is hij verplicht een positieve uitslag te melden bij de Rijksdienst voor keuring van Vee en Vlees (RVV). De RVV is wettelijk verantwoordelijk voor de bestrijding van aangifteplichtige dierziekten en kan afhankelijk van de uitslag maatregelen nemen met betrekking tot de imker.

Rol en positie ID-DLO

Het ID-DLO in Lelystad is het aangewezen onderzoeks-instituut dat onderzoek doet naar besmettelijke dierziekten waarvan op grond van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD) een aangifteplicht bestaat. AVB behoort tot de aangifteplichtige ziekten.

Monstername

Een imker die zijn volken wil laten controleren stelt een verzamelmonster samen uit maximaal 7 volken. Dit monster bevat per volk ongeveer 50 ml honing (1 eetlepel) en moet genomen worden van het verzegelde voer rondom het broednest. U dient hier een goed afsluitbaar en onbreekbaar monsterpotje voor te gebruiken. Een ingezonden monster moet minstens 100 gr voer met wasresten bevatten. Voor ieder mengmonster een nieuwe lepel of spatel gebruiken, zodat geen sporen van het ene verzamelmonster naar het andere worden overgebracht.

Bij het nemen van de monsters de kasten nummeren en deze nummers ook op het verzamelmonster vermelden, zodat de betreffende volken gemakkelijk op te sporen zijn. U dient heel zorgvuldig alle voorwerpen schoon te maken ná elke monstername en zodanig opbergen, dat bijen er niet mee in aanraking kunnen komen.

NB: Wanneer een imker bijvoorbeeld 10 volken bezit, dan twee monster uit 5 volken samenstellen.

Het in te zenden monster moet duidelijk voorzien worden van naam, adres, woonplaats, standplaats van de bijen en het aantal volken. U stuurt dit monster naar de

Ambrosiushoeve, Ambrosiusweg 1, 5081 NV

Hilvarenbeek. De Ambrosiushoeve draagt zorg voor de verdere verzending naar de ID-DLO. U maakt per monster f12,50 over op girorekening 49.79.164 van de Ambrosiushoeve, o.v.v. 'honingonderzoek'.

Bij rechtstreekse inzending naar ID-DLO wordt f55,- per honingmonster in rekening gebracht!

Om welke uitslagen gaat het?

Het honingonderzoek wordt uitgevoerd zoals dat in Duitsland gebeurt. Er zijn drie uitslagen mogelijk:

1. Geen AVB sporen: geen besmetting;
2. Geringe en lichte besmetting;
3. Hoge besmettingsgraad.

Ad 1: Geen sporen van AVB aanwezig: uiteraard geen actie; slechts de imker krijgt bericht.

Ad 2: Geringe besmettingsgraad. De imker wordt bezocht door de RVV, waarbij de volken waarvan het positieve mengmonster is samengesteld worden gecontroleerd op verschijnselen van AVB. Uit deze volken worden monsters genomen en opnieuw onderzocht. De bijenvolken worden verdacht verklaard en de imker mag zijn volken niet verplaatsen. Ook mogen van deze volken geen koninginnen of larven worden verkocht. Daarna wordt de uitslag van het onderzoek afgewacht. De termijn van verdacht verklaren bedraagt minimaal een maand, maar deze termijn kan worden verlengd. De imker is wettelijk verplicht hieraan mee te werken.

Ad 3: Hoge besmettingsgraad. De imker wordt bezocht door de RVV en alle volken op de stand(en) worden verdacht verklaard en uit generaal oogpunt preventief opgeruimd. Dit gezien de grote kans op het uitbreken van AVB in een later stadium. Om de imker een tegemoetkoming in de schade toe te kennen, worden de volken getaxeerd. Bij het opruimen worden opnieuw monsters genomen voor onderzoek. De imker is verplicht aangifte te doen bij de burgemeester van de gemeente waar de volken verblijven. Dit gebeurt via de ambtenaar van de RVV.

Tot slot

In Nederland komt AVB slechts sporadisch voor. Het weringsbeleid (invoerverbod van bijen) en de rigoureuze bestrijdingsaanpak in ons land hebben hiertoe bijgedragen.

Hoewel in andere landen, waar AVB veel voorkomt, andere bestrijdingswijzen worden toegepast (o.a. hongermethoden en medicijngebruik) zijn deze methoden hier onwettig en verwerpelijk, omdat deze methoden de ziekte niet uitroeien, Alleen het opruimen van zieke en van ziekte verdachte bijenvolken geeft de meeste garantie dat de ziekte afdoende wordt aangepakt.

Op alle imkers rust de plicht om heel zorgvuldig met deze materie om te gaan. Let voortdurend op de verschijnselen, zorg voor de juiste hygiëne en wees zorgvuldig bij de aankoop van larven en koninginnen.